

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

TILLSYN

**TILLSYN AV UPPDRAGET HVB
"BARNUPPDRAGET"**

Dnr. 701-9980-2007
Länsstyrelsen
Välfärdsenheten
juni 2008

ÄRENDET	3
BAKGRUND	3
HÄLSA.....	4
Fysisk hälsa och tandhälsa	4
Kost och kosthållning	4
Sömn.....	5
Psykisk hälsa	5
Sex och samlevnadskunskap.....	5
Medvetenhet om beroendeproblematik.....	5
UTBILDNING/PRAKTIK.....	6
KÄNSLOMÄSSIGA OCH SOCIALA BEHOV	7
Integritet.....	7
Kontaktmannaskap	8
Identitetsutveckling, socialt uppträdande och förmåga att klara sig själv	8
Utveckla sociala relationer	9
DELAKTIGHET.....	9
SÄKERHET	10
Rutiner och regler	10
Registerkontroll	11
Kontakt med anhöriga/nätverk utifrån kvalitet och säkerhet för barnet	11
Lokaler	12
KVALITET.....	13
Föreståndares utbildning och erfarenhet.....	13
Personalens utbildning och erfarenhet.....	13
Handledning och kompetensutveckling.....	14
Tillstånd och inskrivning av barn	14
Mål	15
Kvalitetssäkring.....	15
Dokumentation.....	15
Planering av vården	16
Samverkan.....	16
Etik och bemötande	17
Rutiner för synpunkter och klagomål.....	17
ÖVRIGT.....	18
Barns bästa.....	18
Jämställdhet.....	18
Tillgänglighet.....	18

Tillsyn över enskild verksamhet gällande barn och ungdomar på Uppdraget HVB

ÄRENDET

Länsstyrelsen har i Regleringsbrev för åren 2006 och 2007 fått i uppdrag av regeringen att genomföra tillsynsbesök på samtliga behandlingshem (HVB) för barn och ungdom, såväl de offentliga som de som drivs i enskild regi.

Tillsynsbesöken på Uppdragets HVB genomfördes den 6 – 7 november 2007. Inför tillsynsbesöket begärde Länsstyrelsen in uppgifter i form av vilka som varit anställda på behandlingshemmet de senaste 12 månaderna, vilken utbildning och erfarenhet som de anställda hade, uppgifter bl.a. om vilken lagstiftning som ungdomarna som varit placerade enligt, informationsmaterial som finns om verksamheten. Därutöver fick föreståndaren besvara en enkät avseende bl.a. metoder, mål, rutiner m.m. Länsstyrelsen har även fått tillgång till personalschema.

Vid tillsynen intervjuades såväl personal som ledning och en av de ungdomar som vistas på enheten. Länsstyrelsen har även haft telefonkontakt med socialtjänsten i tre kommuner som har placerat ungdomar på behandlingshemmet .

Vid tillsynsbesöket genomfördes även granskning av fem personakter.

BAKGRUND

Uppdraget HVB AB har haft tillstånd att bedriva enskild verksamhet i form av behandlingshem för barn och ungdomar sedan december 2005.

Det tillstånd som verksamheten hade vid tillsynens genomförande var behandlingshemsverksamhet för sex pojkar i åldrarna 13 t o m 17 år. Den problematik som pojkarna enligt tillståndet kan ha är begynnande kriminalitet och/eller drogrelaterade problem samt neuropsykiatriska diagnoser så som ADHD och Asperger syndrom.

Det finns en skola i anslutning till behandlingshemmet, denna drivs i kommunalregi.

HÄLSA

Fysisk hälsa och tandhälsa

Föreståndaren uppger att efter det att han läst forskningsresultat om att barn på behandlingshem ofta har fysiska åkommor har verksamheten blivit extra uppmärksamma på detta. Det är en i personalgruppen som ansvarar för att den fysiska hälsan kontrolleras. Vid behov har behandlingshemmet kontakt med en barnläkare i Nyköping. Enligt personalen har ett par av pojkarna som fanns på behandlingshemmet vid tillsynsbesöket varit på hälsokontroll, men att detta inte görs rutinmässigt. Då något barn är omhändertaget enligt LVU ingår det ofta i uppdraget från socialtjänsten att ge information om hälsostatusen.

Vid behandlingskonferenserna utgår man från de behandlingsplaner som finns kring varje ungdom – i dessa är hälsa ett av de delområden som behandlas.

Då det gäller tandhälsa har flertalet av pojkarna kvar sina tandläkarkontakter på hemorten. Det förekommer att barn som kommer till behandlingshemmet i princip aldrig varit hos en tandläkare. I kombination med tandläkarskräck krävs många gånger ett särskilt motiveringsarbete för att få barnet att gå till tandläkare. Vid tillsynsbesökets genomförande fanns planer på att verksamheten skulle etablera kontakt med en privat tandläkare för de barn som är särskilt rädda att gå till tandläkaren.

Kost och kosthållning

Behandlingshemmet har fasta tider för mat. All mat äts i huvudbyggnaden, även skollunchen. Om någon ungdom inte äter, skall han ändå sitta med vid matbordet för att eventuellt lockas att åtminstone äta en smörgås.

Det finns alltid frukt hemma som ungdomarna kan ta för sig av.

Personalen anger att ungdomarna själva kan påverka vilken mat som ska serveras. Fredag – söndag finns ingen matsedel uppgjord, det är då pojkarna själva som bestämmer maten. Dessa dagar kan det bli lite "finare" mat än på vardagarna.

Personalen berättar att då det inte är bra för barn med ADHD och liknande funktionsnedsättningar att äta mycket socker försöker de se till ungdomarna inte äter för mycket godis, dricker läsk m.m. Vidare har verksamheten regler för hur de skall reglera kosten så att ungdomarna inte blir "matmissbrukare" och går upp för mycket i vikt.

Enligt den pojke som intervjuats får ungdomarna inte dricka Cola, äta godis eller glass. Däremot måste man äta fiberfil, sallad och fullkornsbröd, vilket han inte ansåg vara bra. *"Vi måste äta ärtsoppa på torsdagar, inte bara pannkaka. Ingen tvingar oss att äta men man måste sitta med, i alla fall i 5 minuter."*

Vid tillsynsbesökets genomförande hade verksamheten inte haft något barn som utifrån sin religion haft behov av speciell kost, varför de aldrig tagit ställning till hur de skall hantera specifika önskemål kring kosten.

Sömn

Det finns fasta tider för när ungdomarna skall sova på enheten. Vilken tiden är varierar beroende på hur ung pojken är. Föreståndaren anger att personalen har en samsyn på hur de skall tillämpa dessa tider. Det kan dock, vid något enstaka tillfälle, göras undantag från tiden. Detta kan t.ex. ske när ungdomarna tittar på en match som snart är klar. Däremot får de inte titta på film efter den utsatta tiden. Enligt föreståndaren är detta klart och tydligt för ungdomarna.

Psykisk hälsa

De barn som vistas på behandlingshemmet har ofta kontakt med BUP, antingen på hemorten eller i Nyköping. Personalen anger att det kan vara svårt att flytta över kontakten från hemlandstinget till Landstinget Sörmland. Ibland är det ett mer medvetet val att behålla kontakten på hemorten i syfte att föräldrarna då blir mer delaktiga i behandlingen. Särskilt viktigt kan det vara om målet är att barnet skall flytta hem till föräldrarna efter tiden på behandlingshemmet.

Sex och samlevnadskunskap

Personalen har inte haft någon utbildning kring temat sex och samlevnad. Ungdomarna har dock undervisning kring ämnet i skolan.

Samtal kring sex kommer ofta upp i vardagen på behandlingshemmet, bl.a. i form av språkval. Ungdomarna använder ofta ord som "bög" och "hora" enligt personalen. En del ungdomar som kommer till behandlingshemmet kan upplevas som distanslösa – de kan exempelvis sakna en medvetenhet om hur nära man kan gå en annan person.

Verksamheten har inte haft kontakt med ungdomsmottagningen.

Medvetenhet om beroendeproblematik

Föreståndaren anger att det finns en medvetenhet i personalgruppen att handskas med beroendeproblematik. Om personalen misstänker att någon använt droger tas drogtestar. Verksamheten tar dock inte emot ungdomar som har uttalad missbruksproblematik.

Personalen arbetar också med attitydpåverkan kring hasch och droger med ungdomarna. "Uppdatering" på vilka droger som är aktuella får personalen mycket genom sitt arbete med ungdomarna.

Rökning sker på en särskild plats på tomten. Egentligen är det inte tillåtet att röka eftersom alla ungdomarna på enheten är under 18 år, men om föräldrarna tillåter det får de röka på behandlingshemmet.

Personalen försöker motivera ungdomarna att sluta röka genom att prata om hälsa, åldern etc.

Länsstyrelsens bedömning

Bedömningskriterier

- Barnen får stöd vad det gäller den fysiska hälsan
- Barn får stöd i att sköta sin tandhälsa
- Barn får en bra kost och får lära sig en god kosthållning
- Barnen ges goda förutsättningar för god sömn
- Barns behov när det gäller den psykiska hälsan tillgodoses under placeringen
- Ungdomarna får sex och samlevnads kunskap
- Verksamheten har en medvetenhet om beroendeproblematik och kontroll över att barnen inte har tillgång till någon form av beroendeframkallande medel under placeringstiden.
(2 kap. 1-2§§, 5 kap 1§ SOSFS 2003:20, 3 kap. 3§ SoF, 5 kap 1§ AR SOSFS 2003:20, 1 kap 1-2 §§ SoL, 7 kap. 2§ SoL)

För att helt uppfylla de bedömningskriterier som avser fysisk hälsa behöver verksamheten ta fram rutiner för hur man redan vid inskrivningen får kännedom om barnets fysiska hälsa och för vem som ansvarar för uppföljning av ev. hälsoproblem hos det enskilda barnet.

Länsstyrelsens bedömning är att verksamheten **uppfyller** övriga bedömningskriterier inom området "Hälsa".

UTBILDNING/PRAKTIK

Flertalet av de ungdomar som finns på enheten går i en skola som ligger på samma fastighet som behandlingshemmet. Skolan drivs i kommunal regi men är bara avsedd för ungdomarna på behandlingshemmet. I skolan, som har två lärare anställda, sker undervisning i nio ämnen. En av lärarna är utbildad 1 – 7 lärare. Den andra läraren är inte behörig, men har arbetat i skolan flera år.

Det förekommer även att ungdomar har sin skolgång förlagd till någon av skolorna i Nyköping.

Skolgången är ett av de delområden som alltid finns med i behandlingsplanerna och den tas även upp på behandlingskonferenserna.

Länsstyrelsens bedömning

Bedömning kriterier

"Barnen får skolundervisning, alternativt praktik eller arbete som motsvarar barnens individuella behov under placeringen."

Detta innebär bl.a. att skolpliktiga barn har tillgång till undervisning och deltar i denna. Icke skolpliktiga barn har tillgång till undervisning alt. praktikplats eller arbete.

(1 kap 1-2 §§ SoL, 2 kap 1 § SOSFS 2003:20, skollagen, 3 kap.3 § och 7 § SoF)

Länsstyrelsens bedömning är att verksamheten **uppfyller** de bedömningskriterier som avser området "Utbildning/praktik".

KÄNSLOMÄSSIGA OCH SOCIALA BEHOV

Integritet

Alla pojkar har ett eget rum under den tid de vistas på enheten. De har möjlighet att möblera rummet med egna möbler om de vill, men det är inte tillåtet att ha TV eller dator på sitt rum. Det är inte heller tillåtet att ha affischer med anknytning till rasism eller droger. Rummen går att låsa inifrån, men ingen av ungdomarna har egna nycklar till rummen. Personalen kan låsa upp dörren även om den är låst inifrån om de skulle vara oroliga för någon pojke. När ungdomarna åker hem låser personalen dörren till rummet så att ingen annan av ungdomarna kommer in där.

Det är inte tillåtet att vara på varandras rum om dörren är stängd.

Det har hänt att personal visiterat ungdomarnas rum. När det uppkommer sådana behov skaffar personalen tillstånd från såväl socialtjänst som från föräldrar. Ungdomarna är informerade om att personalen kan leta igenom deras rum. Visitering av rum kan ske såväl då ungdomarna är närvarande som då de inte är hemma. Föreståndaren anger dock att han inte vet om det skett visitering av rum då någon av ungdomarna varit borta.

Verksamheten köper hygienartiklar till alla ungdomar.

Det finns en bärbar telefon som gör att ungdomarna har möjlighet att tala ostört i telefon med sina föräldrar, socialtjänst m.m. genom att gå in på sitt rum under samtalet. Däremot är det inte tillåtet att ha mobil i huset. På enheten har ungdomarna inte heller tillgång till Internet, däremot kan de åka in till ett IT-café för detta ändamål.

Kontaktmannaskap

På Uppdraget HVB finns ett kontaktmannasystem, som innebär att all behandlingspersonal har ett varsitt "kontaktbarn" som de ansvarar för.

Alla ungdomar skall ha utvecklingssamtal en gång i veckan med sin kontaktpersonal där de diskuterar varför ungdomen är på behandlingshemmet, vad de vill ha hjälp med och liknande ämnen. Samtalen är inte förlagda till en viss veckodag utan läggs efter hur kontaktpersonalen arbetar.

I kontaktpersonens uppdrag ingår även att ha huvudkontakten med föräldrar och socialtjänst.

Identitetsutveckling, socialt uppträdande och förmåga att klara sig själv

Hur stor veckopeng som utbetalas är relaterat till barnets ålder. Är man 14 år kan man som mest få 110 kronor i veckan. Detta skall räcka till cigaretter, godis, telefonkort m.m. Klädpengar får pojkarna utifrån behov, det finns ingen högsta summa bestämd. Ingen ungdom får ha kläder med rasistiska förtecken eller färgkombinationer/symboler som relaterar till drokkulturer.

Ungdomarna har en dag i veckan då de har "köksdag". Enligt personalen ingår då även att göra middagen och ta reda på disk m.m. efteråt. Den pojke som intervjuats berättar att då han har köksdag ansvarar han för att duka, men är inte med vid matlagningen. Han säger att alla borde få vara med och laga mat, inte bara duka bordet.

Det är personalen som gör matinköpen, men pojkarna är med vid inköpstillfällena.

En dag i veckan städar alla sina egna rum, en annan dag deltar alla i städning av gemensamma utrymmen. Varje dag skall sängen vara bäddad och kläderna undanplockade i rummet.

Alla har en tvättdag. Vid tillsynsbesöket hade verksamheten lagt om rutinerna så att det var personalen som tvättade medan ungdomarna viker ihop och lägger in tvätten. Såväl städning som tvätt är kopplade till ungdomarnas "block".

I vardagen förekommer även samtal om hur man borstar tänderna, sköter sin hygien m.m.

Verksamheten arbetar utifrån ART med sociala färdigheter och pojkarna har även lektioner kring aggression- och ilskekontroll. Dessa lektioner är en gång/veckan under skoltid.

Det förekommer att verksamheten tar emot pojkar med utåtagerande beteende. Detta hanteras i första hand i ART lektionerna och att man

försöker tala ungdomen till rätta, även om det även förekommer att man rent fysiskt håller i pojken i fråga.

Utveckla sociala relationer

Förutom aktiviteter på helgen har ungdomarna en aktivitetskväll i veckan. Vad aktiviteten skall innebära bestäms i samverkan mellan personal och ungdomar och kan innebära att de går och tittar på någon fotbollsmatch, simmar, går på stan eller gör liknande saker.

Verksamheten har även ett mål att varje pojke ska ha egna individuella aktiviteter. Tanken är att ungdomarna skall komma med egna förslag på aktiviteter som de kan fortsätta med även sedan de flyttat från behandlingshemmet. Exempel på aktiviteter som ges är att hälsa på en kompis, teater, fotboll, boxning, bio m.m.

Länsstyrelsens bedömning

Bedömningskriterier

- Barnens personliga integritet respekteras och barnen ges möjlighet att ha en tydlig privat sfär under placeringen.
 - Barnen har någon vuxen att tala med i personalgruppen och samtalen sker med respekt för barnens självbestämmande och integritet
 - Barnens känslomässiga och beteendemässiga utveckling påverkas i positiv riktning
 - Barnen får stöd i sin identitetsutveckling, att utveckla socialt uppträdande och förmåga att klara sig själv.
 - Barnen har möjlighet att utveckla sociala relationer och relationer till sina familjer.
- (1 kap 1-2§§ SoL, 3 kap 3§ SoF, 6 kap. 1§ FB, SOSFS 2003:20 2 kap 3§ AR)

Länsstyrelsens bedömning är att verksamheten **uppfyller** de bedömningskriterier som ingår i området "Känslomässiga och sociala behov".

DELAKTIGHET

Behandlingshemmet har morgon- och kvällsmöten varje dag, oavsett om det är vardag eller helg. Det är personalen som styr mötena och det finns en fastlagd rutin för dessa då många av pojkarna behöver återkommande rutiner och strukturerade dagar. På mötena förekommer diskussioner kring olika ämnen utifrån händelser under dagen exempelvis mobbing.

Verksamheten har försökt med gruppsamtal, men har inte tyckt att det fungerat bra för ungdomarna. Däremot går det bra att ha enskilda samtal med dem. I vardagen kommer det ibland upp saker som

pojarna vill ta upp med socialtjänsten. Personalen påminner då pojkarna om detta inför möten med socialtjänsten.

Då behandlingsplaner görs är oftast vårdnadshavaren med. Socialtjänst och ungdom är alltid med. Hur delaktig ungdomen är i sin behandlingsplan styrs till viss del av om han är på behandlingshemmet enligt SoL eller LVU.

Ungdomarna kan påverka vilken mat som skall serveras.

Vill ungdomarna att något skall köpas går de vanligtvis till föreståndaren med sina önskemål. Önskemålen diskuteras sedan på personalmöten, varefter ungdomarna får återkoppling om vad som beslutats.

Länsstyrelsens bedömning

Bedömningskriterier

- Barnen ges möjlighet att vara delaktiga vid inskrivningen, i hur behandlingen planeras samt vid uppföljning av vården.
- Barnen uppmuntras att uttrycka synpunkter om hur kontakten med viktiga personer i familj och nätverk ska upprätthållas och genomföras.
(1 kap. 1-2 §§, 3 kap. 5 § SoL, 1 § LVU, Barnkonventionen artikel 12, 7 kap. 2 § SoL, 3 kap. 3 § SoF)

Länsstyrelsens bedömning är att verksamheten **uppfyller** de bedömningskriterier som ingår i området "Delaktighet".

SÄKERHET

Rutiner och regler

Verksamheten har en brandansvarig utsedd. Vid tillsynsbesöket hade inte någon brandövning genomförts.

Ungdomarna får inte ha levande ljus på sina rum, men det har hänt att de tänd rökelse på rummet. Ungdomarna får inte ha tillgång till tändare. Rökning sker på en särskild plats på tomten. Personalen säger att de skall försöka ordna så att de får en fast tändare på denna plats.

Verksamheten har en liten roddbåt men ungdomarna får inte vara vid sjön utan att personal är med. När ungdomarna är vid sjön skall alla ha flytväst på sig.

Ungdomarna får inte vara ensamma i den verkstad som finns på fastigheten.

Om någon av pojkarna har cykel med sig till behandlingshemmet är det tillåtet att cykla i sommarstugeområdet, men inte på mer trafikerade vägar.

Bensin och liknande preparat förvaras inlåsta. Ungdomarna får inte ha hårspray, sprutdeodorant o.dyl. som kan användas i berusningssyfte.

Tidigare har ungdomarna fått information muntligt kring vilka regler som gäller vid Uppdraget. Sedan hösten 2007 har verksamheten dock tagit fram skriftlig information kring vad som gäller på Uppdragets HVB. Pojkarna får skriva under att de tagit del av denna information.

Vid tillsynsbesöket saknades det nedskrivna regler kring hur verksamheten skall hantera konflikter i verksamheten. Personalen anger dock att de har *"högt i tak"* i personalgruppen.

Det saknades även skriftliga rutiner kring hur verksamheten skall förebygga och förhindra att:

- sexuella övergrepp,
- att ungdomarna skadar sig själva och
- psykisk och fysisk misshandel

sker under placeringstiden.

Verksamheten saknade även skriftliga rutiner kring hur personalen skulle agera om sexuella övergrepp eller någon skadat sig själv, samt hur personalen skall agera om något barn avviker från behandlingshemmet. Då det gäller mobbingtendenser anger verksamheten att detta ämne tas upp både individuellt och i gruppdiskussioner med ungdomarna. Det finns även nedskrivet att personalen skall kontakta socialtjänsten om detta förekommit.

Registerkontroll

Kontroller avseende om personen är kriminellt belastad genomförs vid nyanställning.

Kontakt med anhöriga/nätverk utifrån kvalitet och säkerhet för barnet

Det var vid tillsynsbesöket inte möjligt för anhöriga att sova över på enheten. Om ett sådant önskemål skulle uppkomma kan dock verksamheten troligtvis lösa detta, eftersom det finns flera mindre hus på fastigheten.

Det är tillåtet för ungdomar och andra anhöriga att komma och hälsa på över dagen. Pojkarna har tillåtelse att träffa kamrater utanför behandlingshemmet om personalen vet om detta. Däremot är det inte tillåtet för kamrater att komma till behandlingshemmet, med tanke på de övriga ungdomarna.

Om det är tillåtet att åka in till Nyköping ensam eller inte prövas individuellt för varje enskild ungdom av personalen.

Det har förekommit att ungdomar inte får ringa sina föräldrar eller har tidsbegränsningar för sina telefonsamtal t.ex. att de enbart får tala 10 – 15 minuter. Det kan även förekomma att det finns en risksituation i pojkarnas hem. I dessa fall finns det ofta möjlighet att träffa sina föräldrar på behandlingshemmet i stället för i det egna hemmet.

Lokaler

Huset som verksamheten bedrivs ligger på landet och består av ett trähus i två våningar. Fyra av pojkarna sover på det övre planet och två på det nedre. På nedre botten finns kök, kontor, två sovrum, ett samlingsrum för de yngre pojkarna samt en toa/dusch. På den övre våningen finns fyra sovrum och ett gemensamhetsutrymme. Därutöver finns även ett jourrum och en dusch/toa.

Det finns en brandstege från den övre våningen. Uppsamlingsplats finns markerad och utrymningsplaner finns uppsatta i lokalerna.

På fastigheten finns även en skola och "Sjöstugan" där det finns ett kontor och ett rum som bl.a. används för ART¹ lektioner.

Den ungdom som Länsstyrelsen talat med anger att han tycker att det egna rummet är bra.

Länsstyrelsens bedömning

Bedömningskriterier

Verksamheten har särskild uppmärksamhet på den risksituation som finns när barn vårdas tillsammans.

Rutiner finns:

- som förebygger och förhindrar att sexuella övergrepp inträffar då barnen är placerade.
- som förebygger och förhindrar att barnen skadar sig själv under placeringstiden
- som förebygger och förhindrar att psykisk och fysisk misshandel inträffar
- för hur personalen skall agera vid sexuella övergrepp, psykisk och fysisk misshandel
- för hur personal skall agera om barn rymmer
- för att hantera konflikter och missförhållanden inom verksamheten.
- Verksamhetens ordningsregler är lagliga och kännetecknas av god etik och ett respektfullt bemötande.
- Barnen får stöd i att upprätthålla kontakt med viktiga personer i sitt nätverk på ett sätt som innebär god kvalitet och säkerhet för barnen
- Familj och nätverk är delaktiga i barnens behandling på ett sätt som innebär god kvalitet och säkerhet för barnen.
- Kontroll genomförs av om personer som anställs är kriminellt belastade
- Lokaler och utrustning är av god kvalitet och säkra.

¹ Aggression Replacement Training

(1 kap. 1- 2§ SoL, SoL, 3 kap. 3§ SoL, 5 kap. 1§ AR SOSFS 2003:20, 6 kap. 1§ SoL, 7 kap. 2§ SoL, 11 kap. 5-6 §§ SoL, 14 kap. 1§, 3 kap. 3§ SoF, 1 kap. SOSFS 2003:20, 4 kap. 3§ SOSFS 2006:11, 2 kap. 1-2§§ SOSFS 2003:20, 3 kap. 1§ SOSFS 2003:20, JO kollektiv bestraffning 990507 mål 21298, 041025 mål 5091-2003, SOU 2005:65, SRVFS 2004:3)

Då verksamhetens vid tillsynens genomförande saknade skriftliga rutiner för att förebygga och förhindra att sexuella övergrepp inträffar då barnen är placerade, att barnen skadar sig själva under placeringstiden, att psykisk och fysisk misshandel inträffar under placeringen samt hur personalen ska agera när sexuella övergrepp alt. fysisk och psykisk misshandel inträffat samt hur konflikter och missförhållanden inom verksamheten skall hanteras är det Länsstyrelsens bedömning är att verksamheten **inte uppfyller** dessa områden.

Övriga delområden inom området "Säkerhet" är det Länsstyrelsens bedömning att verksamheten **uppfyller**.

KVALITET

Föreståndares utbildning och erfarenhet

Föreståndaren har en högskoleutbildning som motsvarar socionomutbildningen, därutöver har han genomgått handledarutbildning m.m.

Personalens utbildning och erfarenhet

I verksamheten finns sex behandlingsassistenter och två lärare som har tillsvidareanställning. Utöver dessa finns tre vikarierande behandlingsassistenter i verksamheten.

De behandlingsassistenter som är tillsvidareanställda har varierande utbildningsbakgrund – en är socionom, en är fritidsledare, en har gått en 1-årig utbildning i socialt behandlingsarbete, ART utbildning m.m., en har gått en kortare kurs kring HVB övriga saknar utbildning med relevans för verksamheten. Av de vikarierande behandlingsassistenterna är två undersköterskor och en socialpedagog.

Det framgår inte av det inskickade materialet huruvida behandlingsassistenterna har tidigare erfarenhet av arbete med barn och ungdom eller har någon vidareutbildning som är relevant för det arbete de utför. Den ena av de två i personalgruppen som länsstyrelsen intervjuat har dock arbetat som familjepedagog i 5 år, på ett annat behandlingshem i 2 år samt varit familjehem under många år. Den andra har arbetat som hemspråklärare på förskola och som socialsekreterare.

Av lärarna har en lärarexamen medan den andra är fritidsledare.

Föreståndaren anger att personalomsättningen varit låg under de år som verksamheten funnits. Vidare anges att tillgången på vikarier varit relativt god.

Handledning och kompetensutveckling

Personalen och föreståndaren har handledning två gånger/månad av en extern handledare, även föreståndaren deltar i denna handledning. Den handledning de har är ärendehandledning utifrån ART. Varje handledningstillfälle är fyra timmar. Ett mål verksamheten har är att all personal skall ha gått ART utbildning. Vid tillsynens genomförande saknade två i personalgruppen samt lärarna denna utbildning.

De veckor personalgruppen inte har handledning har de obligatoriska personalmöten. Till dessa är även lärarna inbjudna.

Föreståndaren har inte gått någon vidareutbildning det senaste året.

För personalen finns möjlighet till vidareutbildning. Framförallt är det kortare utbildningar (1 – 3 dagar) som varit aktuella under året, men det finns även möjlighet att gå enstaka kurser på högskolenivå m.m.

Två av behandlingsassistenterna gick en utbildning i Socialt arbete (15 hp) på Uppsala universitet. En av de dagar som tillsynen genomfördes var en av de intervjuade på en föreläsning ang. sexuella övergrepp på Skyddsvärnet. Det fanns också inplanerat att tre från verksamheten skulle gå en utbildning kring miljöterapi kopplat till kognitivt behandlingsarbete.

Föreståndaren är den som i första hand tar fram nya forskningsrön för att sprida till övriga i personalgruppen.

Tillstånd och inskrivning av barn

Uppdraget HVB AB har tillstånd att bedriva enskild verksamhet enligt 7 kapitlet 1§ punkt 1 i form av HVB. Tillståndet omfattar sex platser för pojkar i åldern 13 t o m 17 år. Verksamheten får inte skriva in pojkar som fyllt 17 år. Den problematik ungdomarna har enligt tillståndet är psykosociala problem, begynnande kriminalitet och eller/drogrelaterade problem samt neuropsykiatriska diagnoser så som ADHD och Asperger syndrom.

Flertalet av de ungdomar som Uppdraget HVB tar emot har neuropsykiatriska diagnoser. Mycket av den problematik som de, enligt föreståndaren, har anknytning till deras eget sätt att relatera till sin omgivning. I mindre utsträckning har de kriminalitet eller missbruk som problematik, även om några provat på detta i viss utsträckning. Många av de ungdomar som behandlingshemmet tar emot har skolproblem. Dels har de ofta missat mycket av skolgången och dels kan de ha svårt att ta in skriftlig information i kombination med koncentrationssvårigheter.

Föreståndaren och den behandlingsassistent som träffat familjen diskuterar kring eventuell inskrivning på behandlingshemmet, men det är föreståndaren som har det slutliga avgörandet om barnet skall tas emot eller ej. Då man anser sig ha en relativt god samsyn på vilka barn verksamheten skall ta emot anger föreståndaren att det oftast inte blir så stora diskussioner.

När ett barn kommer till behandlingshemmet är alltid föreståndaren med, däremot är inte alltid kontaktpersonalen med.

Under de tolv senaste månaderna innan tillsynsbesöket hade totalt nio pojkar varit inskrivna på behandlingshemmet. En av pojkarna har varit yngre än 13 år och en hade fyllt 17 år då han skrevs in. För båda dessa pojkar finns beslut från länsstyrelsen om avvikelse från tillstånd.

Mål

Verksamheten har sex övergripande mål:

- att samtliga uppdragsgivare anser att uppdraget fullgjorts enligt överenskommelsen i uppdraget
- att samtliga uppdrag som tecknats med uppdragsgivaren fullföljs utan sammanbrott
- att samtliga uppdragsgivare anser att Uppdraget HVB varit flexibla i ärendet
- att eleverna skall återvända till sin ursprungsfamilj efter avslutad "utveckling" på Uppdraget, vilket innebär att de kommer att ha intensivt samarbete med elevens föräldrar
- att eleverna med hjälp av bl.a. ART ska kunna hantera beteende på ett socialt acceptabelt sätt
- att eleverna skall gå ur grundskolan med minst godkänt betyg i framförallt kärnämnen d.v.s. svenska, matematik och engelska. När eleven är mogen för att integreras i en vanlig skola i ett eller flera ämnen så finns det möjlighet till det.

Därutöver finns även individuella mål för ungdomarna, dessa följs upp regelbundet med socialtjänsten.

Kvalitetssäkring

I Nyköping kommuns tillsynsrapport från tillsynsbesök i november 2006 framkommer att UppDragnet ännu inte hade arbetat fram några rutindokument eller dokument för uppföljning, utvärdering eller kvalitetssäkring. Något särskilt system för kvalitetssäkring fanns inte heller vid Länsstyrelsens tillsynsbesök.

Dokumentation

En av de intervjuade berättar att det är hon som är ansvarig för att göra rutiner, dokumentation m.m. Eftersom hon endast arbetat ett par månader vid tillsynsbesöket var detta ett pågående arbete som ännu

inte var färdigställt. I detta arbete ingår bland annat att delta på alla behandlingskonferenser och dokumentera det som bestäms där. Ansvaret för detta arbete har tidigare inte varit tydligt uttalat och därför inte kommit igång riktigt.

En av de socialsekreterare som intervjuats har angett att dokumentationen kunde bli bättre. En annan angav att den tidigare inte varit så bra, men att den nu blivit bättre medan den tredje socialsekreteraren ansåg att verksamheten har en bra dokumentation.

Vid tillsynsbesöket hade alla ungdomar som fanns på enheten en individuell dokumentation, som förvarades inlåst.

Planering av vården

Verksamheten anger att de tidigare haft problem med att hinna göra behandlingsplaner för pojkarna. Detta faktum är också något en av de intervjuade socialsekreterarna tagit upp. Sedan en i personalgruppen fått ett särskilt ansvar för att arbeta vidare med planerna har de dock hunnit i kapp med detta arbete. I arbetet med att ta fram behandlingsplanerna deltar även den som är kontaktperson för respektive pojke.

Planerna följs upp minst var 6 – 8 vecka, då man har träffar med placerande socialtjänst. Vid dessa träffar deltar även aktuell pojke och i de flesta fall även vårdnadshavarna.

I behandlingsplanerna tas områden såsom hälsa, kost, sömn, skola och fritid upp. Såväl kortsiktiga som långsiktiga mål och förändringar framgår i planerna.

Länsstyrelsen har granskat totalt fem personakter. Det fanns behandlingsplaner i alla akter utom en av de akter som granskats i tillsynen.

Samverkan

Personalen har veckosamtal med föräldrarna. I något fall SMS:ar personalen information om de inte får tag på föräldern. Generellt anser de att de har god kontakt med föräldrarna.

Socialtjänsten får sedan i höstas skriftliga månadsrapporter från behandlingshemmet och föreståndaren anger att samverkan med socialtjänsten fungerar bra.

Skolan ligger på samma fastighet som behandlingshemmet och samverkan sker regelbundet med lärarna.

I de fall barnen har BUP kontakt sker samverkan med den verksamheten. Andra verksamheter som Uppdraget samverkar med är t.ex. Cumulus i Nyköping och Frizon i Södertälje.

Samtliga tre socialtjänster som intervjuats har angett att de anser att samverkan med verksamheten är god och att de träffas regelbundet.

Etik och bemötande

Diskussioner har förts på enheten hur de skall arbeta med sin inställning. I det arbetet har behandlingshemmet haft en konsult inkopplad vid enstaka tillfälle. En del i dessa diskussioner har varit hur personalen skall bemöta yttvärlden, exempelvis hur man svarar i telefon. Det kan också vara hur alla skall arbeta någorlunda lika för att ungdomarna skall kunna känna sig trygga med att personalen är samtrimmade.

Rutiner för synpunkter och klagomål

Om anhöriga skulle vara missnöjda med något i verksamheten uppmanas de att kontakta placerande socialtjänst. Skulle socialtjänsten bedöma att det är stora brister utgår föreståndaren från att dessa kontaktar Länsstyrelsen.

De i personalgruppen som länsstyrelsen talat med anger att om föräldrar har klagomål tar de upp det med personalen, som i sin tur tar upp detta till diskussion i personalgruppen kring eventuellt behov av förändringar.

Om någon av ungdomarna vill klaga på något i verksamheten finns en särskild blankett som de kan fylla i, men de kan också skriva på ett "vanligt" papper.

Länsstyrelsens bedömning

Bedömningskriterier

- Huvudmannen har ansvar för att den som för att den som förestår verksamheten har kompetens att styra och leda verksamheten. Detta innebär bl.a. att verksamhetens föreståndare, och i förekommande fall biträdande föreståndare, har adekvat högskoleutbildning (vilken bör motsvara minst 120 högskolepoäng), personlig lämplighet och tillräcklig kunskap och kompetens för att ansvara för de områden som anges i föreskriften SOSFS 2003:20 (S)
- Inskrivning av barn sker i enlighet med tillstånd
- Personalen har den utbildning och erfarenhet som krävs för att utföra arbete i enlighet med de behandlingsmetoder som används och för att uppfylla verksamhetens mål
- Personalens behov av handledning och kompetensutveckling tillgodoses
- Verksamheten har ett system för att säkra kvalitet
- Alla inskrivna barn har en egen dokumentation
- Vården av barnen planeras och förutsättningar ges för att kunna följa vården
- Samverkan sker med andra utifrån barnens behov
- Medvetenhet om god etik och respektfullt bemötande
- Rutiner finns för att hantera synpunkter och klagomål inom verksamheten.

(1 kap. 1-2 §§ SoL, 3 kap. 5 § SoL, 3 kap. 3 och 5 §§ SoL, 6 kap 4 § SoL, 7 kap. 1-2 §§ SoL, 16 kap. 6 § SoL, SOSFS 2003:20 (S), SOSFS 2006:11, SOSFS 2006:5, 3 kap.5, 11, 14 §§, SoF, 3 kap Kommunallagen, 8 § Förvaltningslagen, (1991:900)SOU 1994:139 s. 546)

Då verksamheten saknar system för att säkra kvalitet är det Länsstyrelsens bedömning är att verksamheten **inte uppfyller** detta bedömningskriterium.

Övriga bedömningskriterier som ingår inom området "Kvalitet" bedöms vara **uppfyllda**.

ÖVRIGT

Barns bästa

Föreståndaren anger att de inte talar så mycket om barns bästa som begrepp på enheten, däremot försöker de alltid se till vad som är bäst för barnen och agera efter det i varje enskilt fall.

Jämställdhet

Vid tillsynsbesöket fanns totalt sex behandlingsassistenter anställda i verksamheten, fyra av dessa var män och två var kvinnor. Därutöver fanns ytterligare tre vikarierande behandlingsassistenter – en man och två kvinnor.

Då verksamheten enbart tar emot pojkar diskuterades inte pojkar och flickor ur ett jämställdhetsperspektiv vid tillsynsbesöket.

Tillgänglighet

Fastigheten är belägen på landet. Det finns en busshållplats i närheten. Marken är kuperad och för att komma in i huset måste man gå uppför en stentrapp. Sammantaget gör detta att lokalerna inte är lämpliga för ungdomar med ett större rörelsehinder.

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

Länsstyrelsen har i regleringsbrev fått i uppdrag att genomföra verksamhetstillsyn på samtliga behandlingshem för barn och ungdom i länet. I tillsynen har bedömningskriterier som tagits fram nationellt tillsammans med Socialstyrelsen och övriga länsstyrelser använts.

Det är Länsstyrelsens sammanfattande bedömning att HVB Uppdraget uppfyller samtliga bedömningskriterier som finns inom områdena: utbildning/ praktik, delaktighet samt känslomässiga och sociala behov.

Inom området "hälsa" behöver verksamheten utveckla rutiner för att få kunskap om samtliga barns fysiska hälsostatus redan då barnet skrivs in i verksamheten.

Inom området "säkerhet" saknades skriftliga rutiner kring olika former av övergrepp m.m. För att verksamheten skall uppfylla de krav länsstyrelsen har behöver skriftliga rutiner för detta upprättas. Likaså saknade verksamheten ett kvalitetssäkringssystem vid tillsynstillfället, något som även det behöver upprättas för att verksamheten skall uppnå ställda krav.